

UNIVERSITAS CAROLINA PRAGENSIS

Univerzita Karlova v Praze
Fakulta sociálních věd
Smetanovo nábřeží 6
110 10 Praha 1
Telefon 222 112 111

Institut politologických studií

PhDr. Petr Just, Ph.D.
U Kříže 8-10
158 00 Praha 5
Telefon: 251 080 260, 251 080 261
Fax: 251 080 265
E-mail: just@fsv.cuni.cz

Posudek oponenta diplomové práce **Jak reformovat český sněmovní volební systém?**
Analýza stávajícího systému a možnosti jeho reformy, autor: Bc. Jakub Charvát, ÚPOL FF
UK, letní semestr 2009/2010.

Diplomová práce Jakuba Charváta pojednává komplexně problematiku volebního systému do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Autor si jako cíl stanovil „nejen analyzovat stávající český sněmovní volební systém a zaměřit se na jeho nedostatky, ale rovněž analýzu možnosti reformy tohoto volebního systému.“ Hned na začátku posudku mohu konstatovat, že autor stanovený cíl své práce jednoznačně naplnil.

Struktura diplomové práce je logická. Autor zahajuje velmi detailní teoretickou analýzou volebních systémů, jejich charakteristik a dopadů. Ještě detailněji jsou posléze analyzovány zejména podoba listinných proporčních volebních systémů a jejich proporcionalita, a to vzhledem k jejich relevanci pro český sněmovní volební systém. I ve vztahu k předmětu diskuse o možnosti reformy volebního systému je pak zcela správně zahrnuta i kapitola pojednávající o mechanismech bonifikace pro vítěze voleb, které se objevovaly v návrzích z roku 2008. Následně autor plně v souladu s cílem práce analyzuje stávající podobu volebního systému do Poslanecké sněmovny a problémy, jimž tento systém čelí.

Nemalou část autor následně věnuje analýze a kritice navrhovaných změn volebního systému, které iniciovala předcházející vláda Mirka Topolánka. Autor všechny varianty (skotskou, holandskou i řeckou) jednak stručně představuje a jedna aplikuje jejich využití na výsledky voleb z let 2002 a 2006. Závěrem podrobuje všechny varianty kritické analýze a dochází k závěrům, že v podstatě žádná z nich by plně neodstranila problémy, kvůli kterým byla změna iniciována. Pro zajímavost autor uvádí i alternativní návrh z dílny ČSSD.

V závěru práce autor přistupuje k vlastnímu návrhu změn volebního systému, který by byl postaven na zmenšení počtu volebních obvodů s cílem jejich zrovnoprávnění z hlediska velikosti; dále zvýšení počtu preferenčních hlasů (v souvislosti se zvýšením počtu poslanců volených v jednotlivých volebních obvodech) a zrušení aditivní klausule, která je dodnes jediným Ústavním soudem nezrušeným přežitkem ze smluvně-opozičního návrhu volebního zákona z roku 2000. V neposlední řadě autor navrhuje to, co bylo intenzivně diskutováno bezprostředně po volbách 2006, a sice zmenšení počtu poslanců z 200 na 175 (což je tedy radikálnější snížení, než jaké bylo navrhováno v roce 2006, kdy se nejčastěji diskutovalo o snížení na 199).

Po obsahové stránce neshledávám na práci žádné nedostatky, ani dílčího charakteru. Autor prokázal schopnost analyzovat odborný problém na vysoké úrovni, disponuje rozsáhlými znalostmi z oblasti volebních systémů, dokáže vyvozovat závěry, obhajovat a vyargumentovat své postoje, stejně jako se kriticky a za podpory relevantních argumentů

UNIVERSITAS CAROLINA PRAGENSIS

Univerzita Karlova v Praze
Fakulta sociálních věd
Smetanovo nábřeží 6
110 10 Praha 1
Telefon 222 112 111

Institut politologických studií

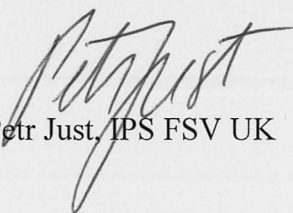
PhDr. Petr Just, Ph.D.
U Kříže 8-10
158 00 Praha 5
Telefon: 251 080 260, 251 080 261
Fax: 251 080 265
E-mail: just@fsv.cuni.cz

stavět ke stávající diskusi o podobě volebního systému, ať již probíhá v rovině akademické či politické. Výsledky svého bádání již několikrát publikoval v odborných časopisech a na odborných konferencích.

Práce s literaturou a dalšími zdroji informací odpovídá plně nárokům na tento typ práce. Autorovi se podařilo nashromáždit nadstandardní množství relevantní domácí i zahraniční literatury. Rovněž odkazy a citování odpovídají tomuto typu práce. Práce obsahuje všechny formální náležitosti, které obsahovat má.

Závěr: Zcela jednoznačně **doporučuji** diplomovou práci **k obhajobě** a navrhuji její hodnocení stupněm **výborně**. Pokud na FF UK existuje institut nějakého mimořádného ocenění závěrečných prací, pak dávám komisi ke zvážení, zda by si právě tato diplomová práce – pochopitelně na základě úspěšné obhajoby – nezasloužila nějaké vyšší ohodnocení. Práce totiž výrazně převyšuje standardy kladené na diplomové práce a lze si ji dle mého názoru – umožňují-li to pravidla FF UK – předložit i jako práci rigorózní. Téma rovněž dává autorovi potenciál pro další rozpracování v rámci případného doktorského studia.

V Praze dne 19. května 2010

Petr Just, IPS FSV UK